

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	9
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	9
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2. แนวความคิดและทฤษฎีในการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของ ประชาชนและหลักการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	11
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักประกันและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน ในกระบวนการยุติธรรม	12
2.1.1 หลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	12
2.1.1.1 หลักอธิปไตยเป็นของปวงชน.....	12
2.1.1.2 หลักสิทธิเสรีภาพ.....	13
2.1.1.3 หลักความเสมอภาค	13
2.1.2 หลักทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ.....	16
2.1.2.1 หลักนิติรัฐ.....	17
2.1.2.2 หลักการแบ่งแยกอำนาจ.....	18
2.1.2.3 หลักการควบคุมและการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ	21
2.1.3 หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน	23
2.1.3.1 หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน	25
2.1.3.2 หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามหลักสากล	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.1.4 หลักทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย	34
2.1.4.1 ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม	35
2.1.4.2 ทฤษฎีกระบวนการยุติธรรม	36
2.1.5 หลักการแสวงหาข้อเท็จจริงในคดีอาญา	37
2.1.5.1 ระบบไต่สวน	37
2.1.5.2 ระบบกล่าวหา.....	39
2.1.5.3 ข้อแตกต่างระหว่างระบบไต่สวนและระบบกล่าวหา	41
2.1.5.4 ข้อดีและข้อเสียของระบบไต่สวนและระบบกล่าวหา.....	41
2.2 หลักทฤษฎีสัทธิการอุทธรณ์คำพิพากษา.....	42
2.2.1 หลักการแก้ไขทบทวนคำพิพากษาคดีอาญา.....	46
2.2.2 สาเหตุของการแก้ไขทบทวนคำพิพากษาคดีอาญา.....	48
2.2.2.1 การกำหนดข้อเท็จจริงไม่ถูกต้อง	48
2.2.2.2 การปรับใช้กฎหมายไม่ถูกต้อง	49
2.2.2.3 การกำหนดโทษที่ไม่สมควรหรือรุนแรงเกินไป	50
2.2.3 ขั้นตอนในการแก้ไขทบทวนคำพิพากษาคดีอาญา.....	50
2.2.3.1 การแก้ไขคำพิพากษาคดีอาญาก่อนคดีถึงที่สุด.....	50
2.2.3.2 การแก้ไขคำพิพากษาคดีอาญาภายหลังคดีถึงที่สุด.....	50
2.2.4 ผลการตรวจสอบทบทวนคำพิพากษา.....	51
2.2.5 ผลกระทบของการแก้ไขทบทวนคำพิพากษาคดีอาญา.....	51
2.3 แนวคิดในการจัดตั้งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	53
2.3.1 รากฐานแนวความคิดของการจัดตั้งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	55
2.3.2 การนำรูปแบบศาลพิเศษของประเทศฝรั่งเศสมาใช้.....	56
2.3.3 การแก้ไขปรับปรุงหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา.....	58
2.3.4 แนวคิดในการแยกการดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ออกจากการดำเนินคดีอาญากับบุคคลทั่วไป.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.4 หลักการเกี่ยวกับการดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม รัฐธรรมนูญ.....	61
2.4.1 การดำเนินคดีจะต้องปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง.....	61
2.4.1.1 การพิจารณาพิพากษาคดีต้องมีความเป็นอิสระ.....	61
2.4.1.2 การฟ้องคดีจะต้องปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง.....	62
2.4.1.3 การสอบสวนต้องปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง.....	62
2.4.2 ศาลต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยเปิดเผยและรวดเร็ว.....	63
2.4.3 การดำเนินคดีต้องเป็นไปตามหลักการค้นหาความจริง.....	63
2.4.3.1 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่ค้นหาความจริง.....	63
2.4.3.2 ศาลมีหน้าที่ในการค้นหาความจริง.....	64
2.4.4 กระบวนการค้นหาความจริงในคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	64
2.4.5 เขตอำนาจศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	68
2.4.5.1 บุคคลที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	69
2.4.5.2 คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	73
2.4.6 กฎหมายที่ใช้บังคับแก่กระบวนการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	79
2.5 กระบวนการขั้นตอนการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	81
2.5.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	81
2.5.2 องค์คณะผู้พิพากษา.....	82
2.5.3 การพิจารณาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง.....	86

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2.6 ความเชื่อมโยงกันระหว่างมาตรการทางกฎหมายตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ ซึ่งอาจทำให้ ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พุทธศักราช 2551 กับมาตรการ ทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พุทธศักราช 2526	91
2.6.1 มาตรการทางกฎหมายตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ ซึ่งอาจทำให้ ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พุทธศักราช 2551.....	91
2.6.2 มาตรการทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณา ใหม่ พุทธศักราช 2526.....	92
2.6.2.1 คำจำกัดความตามพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้น พิจารณาใหม่ พุทธศักราช 2526 มาตรา 4	93
2.6.2.2 สิทธิในการร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่	93
2.6.2.3 บุคคลผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่	94
2.6.2.4 เขตอำนาจศาลในการพิจารณาคำร้องขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้น พิจารณาคดีใหม่.....	95
2.6.2.5 กระบวนการพิจารณาคำร้องขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาคดีใหม่....	95
2.6.2.6 ระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่	97
3. หลักการอุทธรณ์คำพิพากษาในคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในประเทศไทยและต่างประเทศ.....	99
3.1 หลักการอุทธรณ์คำพิพากษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ประกอบระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การ อุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไป ในสาระสำคัญ พุทธศักราช 2551	103

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.1.1 ผู้มีสิทธิอุทธรณ์และระยะเวลาอุทธรณ์.....	103
3.1.2 เหตุที่จะอุทธรณ์ได้และรายละเอียดในอุทธรณ์.....	104
3.1.3 ขั้นตอนเมื่อมีการยื่นอุทธรณ์.....	104
3.1.4 การส่งสำนวนให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเพื่อพิจารณาอุทธรณ์.....	105
3.1.5 องค์คณะได้สวน.....	106
3.1.6 ผลของมติที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา.....	106
3.1.7 การออกหมายหรือคำสั่งเพื่อบังคับให้เป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา.....	107
3.2 หลักการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในต่างประเทศ.....	107
3.2.1 การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในต่างประเทศอังกฤษ.....	107
3.2.1.1 การพิจารณาคดีโดยระบบอิมพิชเมนต์.....	108
3.2.1.2 การพิจารณาคดีโดยศาลยุติธรรม.....	111
3.2.2 การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	115
3.2.2.1 องค์การและกระบวนการตรวจสอบ.....	116
3.2.2.2 ผลของคำตัดสิน.....	121
3.2.3 การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในประเทศแคนาดา.....	121
3.2.3.1 องค์การและอำนาจหน้าที่ ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญาในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งในระดับสูง.....	122
3.2.3.2 กระบวนการพิจารณา.....	122
3.2.3.3 ผลคำตัดสิน.....	124
3.2.3.4 การอุทธรณ์.....	124
3.2.4 การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในประเทศฝรั่งเศส.....	124
3.2.4.1 พัฒนาการของการจัดตั้งศาลพิเศษ.....	125
3.2.4.2 องค์การและอำนาจหน้าที่.....	126
3.2.4.3 ผู้พิจารณาและตัดสิน.....	128

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.2.4.4 กระบวนพิจารณา.....	128
3.2.4.5 ผลการตัดสิน.....	131
3.2.4.6 การอุทธรณ์.....	131
3.2.5 การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในประเทศญี่ปุ่น	131
3.2.5.1 องค์กกรและอำนาจหน้าที่.....	131
3.2.5.2 ผู้พิจารณาและตัดสิน.....	132
3.2.5.3 กระบวนพิจารณาและการตัดสิน	133
3.2.6 การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในประเทศเกาหลีใต้	134
3.2.6.1 คณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ.....	134
3.2.6.2 สำนักงานอัยการสาธารณรัฐเกาหลี.....	138
3.2.6.3 ศาลยุติธรรม.....	138
3.2.7 การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในประเทศฟิลิปปินส์	139
3.2.7.1 องค์กกรและอำนาจหน้าที่.....	139
3.2.7.2 กระบวนพิจารณาและการตัดสิน	139
4. ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการอุทธรณ์คำสั่งและคำพิพากษาศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	142
4.1 วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคriminalสิทธิของผู้ต้องคำพิพากษาศาล ฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในการอุทธรณ์คำพิพากษา ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา	143
4.1.1 วิเคราะห์ปัญหาคriminalสิทธิของผู้ต้องคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในการอุทธรณ์คำพิพากษาต่อที่ประชุม ใหญ่ศาลฎีกา.....	143
4.1.2 แนวทางแก้ไขปัญหาคriminalสิทธิของผู้ต้องคำพิพากษาศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในการอุทธรณ์คำพิพากษา ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา.....	149

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.2 วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคือความเกี่ยวพันระหว่างหลักเกณฑ์ทางกฎหมายตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พุทธศักราช 2551 กับหลักเกณฑ์ทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พุทธศักราช 2526.....	156
4.2.1 วิเคราะห์ปัญหาคือความเกี่ยวพันระหว่างหลักเกณฑ์ทางกฎหมายตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พุทธศักราช 2551 กับหลักเกณฑ์ทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พุทธศักราช 2526.....	156
4.2.2 แนวทางแก้ไขปัญหาคือความเกี่ยวพันระหว่างหลักเกณฑ์ทางกฎหมายตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พุทธศักราช 2551 กับหลักเกณฑ์ทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พุทธศักราช 2526.....	163
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	168
5.1 บทสรุป.....	168
5.2 ข้อเสนอแนะ	172
บรรณานุกรม.....	179
ภาคผนวก	188
ประวัติผู้เขียน	213